

แนวทางความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐ
และภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์

Guidelines for Cooperation in Drug Addiction Treatment and Rehabilitation Between
A Public Sector and A Civil Sector of Nakorn Sawan Province.

วสันต์ สิงห์ดา¹, และมนตรี นุ่มนาม²
Wasan Singda¹, and Montree Numnam²

¹นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติรัฐกิจและการบริหาร คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

²อาจารย์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานิติรัฐกิจและการบริหาร คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

¹Doctoral Student of Philosophy Program in Public and Business Administration Jurisprudence School of Law
Sripatum University

²Lecturer from of Philosophy Program In Public And Business Administration Jurisprudence School Of Law Sripatum University
Corresponding Author Email: pol6nks@gmail.com

Received: 18 December 2020

Revised: 16 March 2021

Accepted: 24 March 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพแนวทางความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ 2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการบำบัดสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพ 3. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และ 4. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง มีกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่จากกรมคุมประพฤติจังหวัดนครสวรรค์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจจากตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 285 คน โดยเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางคำนวณได้จากสูตร Taro Yamane และกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 15 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสัมภาษณ์ มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับปัจจัยคุณภาพแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการนำองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.49) 2) ระดับปัจจัยคุณภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและมีส่วนได้ส่วนเสีย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.48) 3) ปัจจัยคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม ประกอบด้วย 3.1) การกำหนดผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วนและเชื่อมโยงครบทุกพันธกิจขององค์กร 3.2) จัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย และ 4) สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ประกอบด้วย 4.1) ปัญหาด้านการวางแผน 4.2) ปัญหาด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ 4.3) ปัญหาด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

คำสำคัญ: ความร่วมมือ, บำบัดฟื้นฟู, ผู้ติดยาเสพติด

Abstract

The purposes of this study were 1. To study the level of quality factors and guidelines for cooperation in drug addiction rehabilitation treatment between the government and civil society in Nakhon Sawan Province 2. To study the level of quality factors for effective implementation of cooperation in the treatment of drug addiction between the government and civil society 3. To study the quality factors of management, guidelines for cooperation between the government and civil society on drug rehabilitation to be effective and 4. To study the problems and obstacles arising from the cooperation in drug addiction rehabilitation between the government and civil society. It is a hybrid research between quantitative research and qualitative research. There are research tools such as questionnaires and semi-structured interviews. The sample group was officials from the Probation Department, Nakhon Sawan Province. and 285 police officers from the Nakhon Sawan Provincial Police. The sample size was selected by opening a computational table from the Taro Yamane formula and the target group of 15 people from a specific selection. The data collected from the questionnaire were analyzed using descriptive statistics consisting of percentage, mean, and deviation. The data collected from the interview form were then used. to content analysis The results showed that 1) The level of quality factors, guidelines for cooperation between the government and civil society on rehabilitation treatment for drug addicts in Nakhon Sawan Province organization leadership Overall, the overall level was at a high level (mean 4.49) 2) The level of quality factors for the implementation of cooperation between the government and civil society in the rehabilitation of drug addicts in Nakhon Sawan Province. Focusing on service recipients and stakeholders Overall, it was at a high level (mean 4.48) 3) Quality factors for the management of the guidelines for cooperation between the government and civil society consist of 3.1) designating complete service recipients and stakeholders and linking all the missions of the organization 3.2) establishing a database system on the registration process of rights and legal acts that are comprehensive, accurate and up-to-date; and 4) problems and obstacles that arise, consisting of 4.1) problems in planning, 4.2) problems in drug prevention and suppression, and 4.3) problems in strengthening the community.

Keywords: Cooperation, Rehabilitation, Drug Addiction

บทนำ

ยาเสพติด นับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว ทุกประเทศต่างตระหนักถึงผลจากปัญหาที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ซึ่งปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงทั้งทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศชาติและความมั่นคงของมนุษยชาติ ไปจนถึง ประชาคมโลก ส่งผลให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม ปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสุขภาพอนามัย เกิดความ สูญเสียแก่ประเทศชาติและเกิดปัญหาสังคมในการดูแลและคุ้มครองพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทุกประเทศทั่วโลกจึงมีความพยายามที่จะร่วมมือกันเพื่อหาทางหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติด สำหรับในประเทศไทย การแพร่ระบาดของยาเสพติดมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีการแพร่ระบาดเข้าไปในทุกสถาบันทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว ชุมชน ทั้งในเขตเมืองและชนบท มีผลให้ยาเสพติดกลายเป็นภัยคุกคามที่บ่อนทำลายสังคมไทย (สำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2545, น.ก)

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่ทุกฝ่ายในสังคมจำเป็นต้องเร่งแก้ไขและป้องกัน เนื่องจากปัญหาเสพติดส่งผลกระทบต่อประเทศทั้งในด้านความสงบเรียบร้อยของสังคม รวมทั้งทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ (ศุภร ชนะเกตุ, 2553) โดยสถานการณ์การค้าและการแพร่ระบาดของยาเสพติด พบว่า ในปีงบประมาณ 2561 พบการจับกุมยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น จากปีงบประมาณ 2560 โดยเฉพาะยาบ้า ไอซ์และเฮโรอีน จากสถิติการจับกุมของกลางยาเสพติดในปีงบประมาณ 2561 สามารถยึดยาบ้าได้ 302 ล้านเม็ด ไอซ์ 18,526 กิโลกรัม เฮโรอีน 903 กิโลกรัม และกัญชา 16,399 กิโลกรัม ปริมาณยาเสพติดที่ลักลอบนำเข้ามามีมากเกินความต้องการใช้ในประเทศ ยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดมากที่สุด ยังคงเป็นยาบ้า รองลงมา คือ ไอซ์และกัญชา ตามลำดับ สำหรับยาเสพติดที่มีการแพร่ระบาดเพิ่มสูงขึ้น ได้แก่ เฮโรอีน และคีตาามีน ซึ่งเฮโรอีน พบการแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ในปีงบประมาณ 2558 มีผู้เข้ารับการรักษาเพียง 74 คน ขณะที่ในปีงบประมาณ 2561 เพิ่มสูงขึ้นเป็น 470 คน ในจำนวนนี้เป็นรายใหม่ถึง 388 คน ประชากรที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 15 - 24 ปีคิดเป็นร้อยละ 39 ซึ่งเป็นผู้มีงานทำถึงร้อยละ 78 พื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติด จากการสำรวจหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ รอบที่ 2/2561 โดยกระทรวงมหาดไทย จำนวน 82,034 แห่ง พบหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาเสพติด 24,270 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 29.58 โดยเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาเสพติดมาก 4,004 แห่ง (ร้อยละ 4.88) มีปัญหาปานกลาง 4,754 แห่ง (ร้อยละ 5.79) และมีปัญหาน้อย 15,512 แห่ง (ร้อยละ 18.90) จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า ประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหาเสพติดที่ผลิตมาจากแหล่งผลิตในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ โดยพื้นที่ภาคเหนือและภาค ตะวันออกเฉียงเหนือยังคงถูกใช้เป็นช่องทางในการลักลอบนำเข้ายาเสพติด ยาบ้า ยังเป็นตัวยาหลักที่มีการแพร่ระบาดในประเทศไทย และในขณะเดียวกันประเทศไทยถูกใช้เป็นแหล่งพักยาเสพติดและเส้นทางลำเลียงผ่านเพื่อไปยังประเทศที่สาม เฮโรอีน มีแนวโน้มการแพร่ระบาดเพิ่มสูงขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และจังหวัดเชียงใหม่ และกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดมีแนวโน้มใช้คีตาามีนมากขึ้น เห็นได้ จากสถิติการจับกุมและผู้เข้ารับการรักษาที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จังหวัดนครสวรรค์ ได้จัดให้มีโครงการปลอดภัยด้านยาเสพติด เนื่องจากจังหวัดนครสวรรค์เป็นพื้นที่ขนส่งและลำเลียงยาเสพติดมาจากชายแดนภาคเหนือและสามารถจับกุมยาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก แต่ก็ยังมีพื้นที่เล็ดรอดออกไปได้อีกเป็นจำนวนมาก รัฐบาลนำโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม จึงมีแนวคิดในการสร้างโครงการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้านชุมชน เพื่อให้เกิดแนวป้องกันและเฝ้าระวังยาเสพติด โดยกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และส่งเสริมให้เกิดการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในชุมชน โดยหลังจากที่มีแผนปฏิบัติการ 3 ด้าน ทั้ง การปราบปราม การป้องกันและการฟื้นฟู ส่วนการบำบัดฟื้นฟูส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข โดยที่กระทรวงสาธารณสุขได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายดำเนินการบำบัดรักษาเสพติด ภายใต้นโยบาย “ผู้เสพคือผู้ป่วย” ให้โอกาสผู้เสพยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา แทนการนำเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ในปีงบประมาณ 2562 เน้นให้ผู้เสพ ผู้ติดได้รับการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างมีมาตรฐาน ซึ่งวิธีที่คุ้มค่าที่สุดและเป็นกระแสโลก คือการให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหายาเสพติด (Community Based Treatment and Care: CBTx) ผู้ป่วยที่เข้ารับบริการบำบัดรักษาโดยมีส่วนร่วมของชุมชนมีอัตราการเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลหรือห้องฉุกเฉิน หรือประวัติทางอาชญากรรมลดลง และยังมีระบบทางเลือกที่เหมาะสม อาทิ การลดอันตรายจากยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขผู้ที่มีอาการทางจิตจากการใช้สารเสพติดเพิ่มการเข้าถึงบริการระบบสาธารณสุขให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และการเตรียมการรองรับประมวผลกฎหมายยาเสพติด เพื่อเป้าหมายคือผู้เสพยาเสพติดได้รับการบำบัดรักษา ลดอันตรายจากยาเสพติด สามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ตามปกติ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2562)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อนำไปสู่คุณภาพแนวทางการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

ระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ และทราบถึงศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์
2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการบำบัดสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Mix Method) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

- 1.1 ประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากกรมคุมประพฤติจังหวัดนครสวรรค์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจจากตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ ประชากรทั้งหมด จำนวน 1,100 คน
- 1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากกรมคุมประพฤติจังหวัดนครสวรรค์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจจากตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 285 คน โดยเลือกขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางคำนวณได้จากสูตร Taro Yamane (1973) จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย
- 1.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากกรมคุมประพฤติจังหวัดนครสวรรค์ และเจ้าหน้าที่ตำรวจจากตำรวจภูธรจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 30 คน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม (Questionnaire) และ 2) แบบสัมภาษณ์ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบมีการวางแผนไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างเป็นขั้นตอน โดยมีการเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้า ซึ่งข้อคำถามในการสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นแบบหลวม แต่อยู่ในขอบเขตที่ต้องการจะศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการใช้แบบสอบถาม 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายและการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis) 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมทางสถิติ

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยคุณภาพแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ สามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์

ปัจจัยแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและการบำบัดฟื้นฟู	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1. หลักคุณธรรม	4.52	0.51	มากที่สุด
2. หลักนิติธรรม	4.53	0.53	มากที่สุด
3. หลักความโปร่งใส	4.60	0.54	มากที่สุด
4. หลักการมีส่วนร่วม	4.47	0.48	มาก
5. หลักความรับผิดชอบ	4.44	0.50	มาก
6. หลักความคุ้มค่า	4.40	0.48	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.49	0.51	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนในการจัดทำบริการสาธารณะด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ประกอบด้วย 1) หลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.51) โดยหัวข้อมีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม อยู่เสมอมีการปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.46) รองลงมา ได้แก่ ส่งเสริมบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน และมีระเบียบวินัย ให้ความสำคัญก้าวหน้าในชีวิต ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.48) มีการลงโทษทางวินัยเมื่อมีการกระทำความผิด ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.63) ได้มีการอบรมชี้แจงทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามมาตรฐานคุณธรรมอย่างกว้างขวางยึดถือเป็นหลัก ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.49) และในการกำหนดหลักคุณธรรม เช่น หลักการพิจารณาความดีความชอบและประกาศใ้ไว้อย่างเปิดเผยเพื่อให้ทุกฝ่ายนำไปใช้ปฏิบัติ ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.47) ลำดับรองลงมา คือ หลักนิติธรรม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.53) โดยหัวข้อสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขการให้บริการอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.62) รองลงมา ได้แก่ มีการประกาศมาตรฐานการให้บริการทุกประเภทเพื่อให้ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบโดยทั่วถึง ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.51) มีการปฏิบัติต่อผู้รับบริการด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมและปราศจากอคติ ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.61) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริการอย่างครบถ้วนถูกต้อง ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.48) มีระบบการตรวจสอบภายในอย่างเป็นธรรม ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.48) และมีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับคำสั่งในการให้บริการประชาชนให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.49) และหลักความโปร่งใส พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.49) โดยหัวข้อองค์การมีเกณฑ์การประเมินบุคลากร/

ผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมยุติธรรม โปร่งใสและตรวจสอบได้ ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.59) รองลงมา ได้แก่ มีการกระจายข้อมูลข่าวสารขององค์กรอย่างเปิดเผยให้แก่บุคลากรได้รับทราบทั่วถึง ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.53) มีการลงโทษจริงจัง หนักเบาตามพฤติการณ์ของการกระทำผิด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.60) มีการให้ผลตอบแทนแก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานเป็นผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูง ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.51) มีระบบการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสูง ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.49) และมีการเผยแพร่สื่อสารทำความเข้าใจในวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของหน่วยงานให้แก่บุคลากรและสาธารณชนทั่วไป ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.49) ตามลำดับ ส่วน หลักความคุ้มค่า อยู่ในลำดับสุดท้าย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.48) โดยหัวข้อค่าตอบแทนของบุคลากรมีความเหมาะสมกับปริมาณงาน ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.44) รองลงมา ได้แก่ มีการจัดรายการการเงินสม่ำเสมอทุกปีและมีขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.49) มีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการอบรมเพิ่มพูน ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.48) มีอัตราค่าจ้างของบุคลากรมีความเหมาะสมกับปริมาณงาน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.48) มีการวางแผนการกำหนดอัตราค่าจ้างภายในองค์กรไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.51) ความรู้มีการใช้เทคโนโลยีเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัยเพื่อลดต้นทุน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.46) และผลตอบแทนที่ได้รับเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพของงานที่ทำ ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.49) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการบำบัดสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการบำบัดสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพ สามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัจจัยแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐการบำบัดฟื้นฟู	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
1.ด้านการนำองค์กร	4.50	0.50	มากที่สุด
2.ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์	4.48	0.51	มากที่สุด
3. ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.47	0.52	มากที่สุด
4. ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้	4.49	0.51	มาก
5. ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล	4.48	0.49	มาก
6. ด้านการจัดการกระบวนการ	4.48	0.51	มาก
7. ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ	4.45	0.52	มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.48	0.52	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการนำองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.50) รองลงมาได้แก่ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.51) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.51) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.49) ด้านการจัดกระบวนการ ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.52) และด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.58) ตามลำดับ

3. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านการบำบัด

ฟื้นฟูยาเสพติดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3.1) การกำหนดผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วนและเชื่อมโยงครบทุกพันธกิจขององค์กร 3.2) จัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย

4. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม ปัญหาหลัก ๆ ประกอบด้วย 4.1) ด้านการวางแผน ปัญหาหลัก คือ ขาดการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านป้องกันปราบปรามและการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพราะคณะทำงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการแผน เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงาน 4.2) ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปัญหาหลักที่สำคัญ ได้แก่ การขาดงบประมาณ การไหลทะลักเข้ามาของยาเสพติดจำนวนมาก ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทำได้ยาก โดยเฉพาะข้อมูลที่ไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้อง ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการในการทำงานร่วมกันไม่มีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และ 4.3) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพราะคนในชุมชนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนจนมองข้ามปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยเฉพาะการปกปิดข้อมูลผู้เสพยาเสพติดในชุมชน ทำให้ชุมชนไม่สามารถคัดกรองผู้เสพยาเข้ารับการบำบัดรักษาได้ตรงตามเป้าหมายที่แท้จริง ทำให้ผู้นำชุมชน/เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพแนวทางการร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.51) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า 1.1) หลักนิติธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.53) 1.2) หลักคุณธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.51) 1.3) หลักความโปร่งใส โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.49) และ 1.4) หลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.48) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการบำบัดสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพ พบว่า การศึกษาระดับปัจจัยคุณภาพการดำเนินการเกี่ยวกับความร่วมมือในด้านการบำบัดสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมให้มีประสิทธิภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.52) เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า 2.1) ด้านการนำองค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.50) รองลงมาได้แก่ 2.2) ด้านการวัด การวิเคราะห์และการจัดการความรู้ ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.51) 2.3) ด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.51) 2.4) ด้านการมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.49) 2.5) ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.58) และ 2.6) ด้านการจัดกระบวนการ ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.52) ตามลำดับ

3. เพื่อศึกษาปัจจัยคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ พบว่า ปัจจัยคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมด้านการบำบัดฟื้นฟูยาเสพติดให้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3.1) การกำหนดผู้รับบริการ

และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วนและเชื่อมโยงครบทุกพันธกิจขององค์กร 3.2) จัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย

4. เพื่อศึกษาถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม พบว่า สภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม ประกอบด้วย 4.1) ด้านการวางแผน ปัญหาหลัก คือ ขาดการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านป้องกันปราบปรามและการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพราะคณะทำงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการแผน เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงาน 4.2) ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปัญหาหลักที่สำคัญ ได้แก่ การขาดงบประมาณ การไหลทะลักเข้ามาของยาเสพติดจำนวนมาก ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทำได้ยาก โดยเฉพาะข้อมูลที่ไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้อง ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการในการทำงานร่วมกันไม่มีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และ 4.3) ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพราะคนในชุมชนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนจนมองข้ามปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยเฉพาะการปกปิดข้อมูลผู้เสพยาเสพติดในชุมชน ทำให้ชุมชนไม่สามารถคัดกรองผู้เสพยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษาได้ตรงตามเป้าหมายที่แท้จริง ทำให้ผู้นำชุมชน/เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการ

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องแนวทางความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประเด็นเกี่ยวกับพลระดับปัจจัยคุณภาพแนวทางความร่วมมือ คุณภาพการดำเนินการ ด้านการบำบัดฟื้นฟู และคุณภาพการบริหารจัดการแนวทางสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผลการดำเนินงานแนวทางความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในจังหวัดนครสวรรค์ ด้านการนำองค์กร พบว่า องค์กรมีแนวทางในการกำหนดทิศทางขององค์กรที่แสดงให้เห็นถึงการมุ่งมั่นผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียครบถ้วนและเชื่อมโยงครบทุกพันธกิจขององค์กรพร้อมทั้งจัดทำระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการ การจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ครอบคลุมถูกต้องและทันสมัย จัดทำภาพแสดงขั้นตอนของกระบวนการวางแผนทั้งแผนระยะสั้นและระยะกลางตลอดถึงระยะยาว อย่างชัดเจนและจัดทำแผนพัฒนาและเสริมสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพสูง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นผู้บริหารระดับสูง เพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นผู้บริหารระดับสูงในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาศิริ สุวรรณานนท์ (2558) เรื่องการศึกษารูปแบบการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในภาพรวม ได้แก่ การวางแผนและการกำกับดูแลการบริหารงานการบำบัดรักษาที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่ระดับนโยบายหลักของภาครัฐระดับปฏิบัติการ และระดับชุมชนท้องถิ่น และด้านการวางแผนเชิงยุทธศาสตร์โดยองค์กรมีการกำหนดตัวชี้วัดวัดผลงาน และเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน มีแผนงาน/โครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร มีการจัดแผน/แผนงาน/โครงการต่าง ๆ ขององค์กรดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการที่มาจากทุก ๆ ฝ่าย/กลุ่มงานขององค์กร องค์กรมีการปรับปรุงคุณภาพบริการอย่างต่อเนื่องโดยอยู่ในแผนปฏิบัติงานประจำปี และองค์กรมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน

2. ประเด็นสภาพปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน ปัญหาหลัก คือ ขาดการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติงานทั้งทางด้านป้องกันปราบปรามและการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง เพราะคณะทำงานทั้งภาครัฐและภาคประชาสังคมขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการแผน เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาศิริ สุวรรณณานท์ (2558) เรื่องการศึกษา รูปแบบการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในภาพรวม ได้แก่ การวางแผนและการกำกับดูแลการบริหารงานการบำบัดรักษาที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่ระดับนโยบายหลักของภาครัฐระดับปฏิบัติการ และระดับชุมชนท้องถิ่น

2.2 ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ปัญหาหลักที่สำคัญ ได้แก่ การขาดงบประมาณ การไหลทะลักเข้ามาของยาเสพติดจำนวนมาก ทำให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทำได้ยาก โดยเฉพาะข้อมูลที่ไม่ชัดเจนและไม่ถูกต้อง ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นำชุมชน ไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการในการทำงานร่วมกันไม่มีความต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพสกพร สุขุมมะสวัสดิ์ (2562) เรื่องการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติในจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาสำคัญในการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามไปปฏิบัติ ได้แก่ 1) การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงานมีลักษณะไม่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่จริง 2) งบประมาณมีการจัดสรรให้ไม่เพียงพอ 3) การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่นำนโยบายฯ ไปปฏิบัติไม่มี การบูรณาการร่วมกันอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ข้อเสนอแนะเบื้องต้น รัฐบาลควรกำหนดเป้าหมาย การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน และรัฐบาลและผู้กำหนด นโยบายควรจัดสรรงบประมาณตามนโยบายกำหนดและระบุเอาไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะให้ ชัดเจนเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามสภาพพื้นที่จริง

2.3 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน ประเด็นที่เป็นปัญหา คือ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เพราะคนในชุมชนยังเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนจนมองข้ามปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อชุมชน โดยเฉพาะการปกปิดข้อมูลผู้เสพยาเสพติดในชุมชน ทำให้ชุมชนไม่สามารถคัดกรองผู้เสพยาเข้ารับการบำบัดรักษาได้ตรงตามเป้าหมายที่แท้จริง ทำให้ผู้นำชุมชน/เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ ไม่สามารถเข้าไปให้ความช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึงและตรงตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอาภาศิริ สุวรรณณานท์ (2558) เรื่องการศึกษารูปแบบการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด พบว่า ปัจจัยความสำเร็จในภาพรวม ได้แก่ การกำกับดูแลการบริหารงานการบำบัดรักษาที่มีประสิทธิภาพตั้งแต่ระดับนโยบายหลักของภาครัฐ ระดับปฏิบัติการและระดับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยในการพัฒนาและขยายผลการดำเนินงาน ได้แก่ การใช้แนวคิดการแก้ปัญหาโดยชุมชน (Community Based) เป็นแนวทางหลักในการบำบัดรักษาและหลังการบำบัดรักษา

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะที่นำไปใช้ประโยชน์

1.1 ควรให้ค่าตอบแทนของบุคคลที่มีความสอดคล้องกันกับปริมาณ และคุณภาพของงาน ควรมีการจัดทำรายการการเงินสม่ำเสมอประจำปีและมีขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นระบบ ควรมีการสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ควรมีการสนับสนุนให้บุคลากรเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมเพิ่มพูน

1.2 ควรมีการติดตามผลการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบทราบทุกครั้งที่มีมอบหมายงาน

1.3 ควรมีการประชาสัมพันธ์ทำงานให้เป็นทีมและมีเครือข่ายและข้อคิดเห็นในการกำหนดแนวทางวางแผนการปฏิบัติงาน

1.4 ควรมีการจัดกิจกรรม เสริมสร้าง คุณธรรมจริยธรรมอยู่เสมอ และควรมีการกำหนดหลักมาตรฐานคุณธรรม เช่น หลักการพิจารณาความดีความชอบ และ ประกาศเป็นหลักในการปฏิบัติต่อไป

1.5 ควรมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการด้วยความเสมอภาคเป็นธรรมปราศจากอคติ เพื่อให้การบริการประชาชนให้มีความสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรทำการวิจัยปัจจัยแนวทางการร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนในการจัดทำบริการสาธารณะด้านการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ เช่น วัฒนธรรมองค์การ การบริหารจัดการ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณ ดร.มนตรี นุ่มนาม อาจารย์ที่ปรึกษา และศาสตราจารย์พิเศษ ดร.ยุวัฒน์ วุฒิเมธี และอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้ความเมตตา ประสิทธิ์ประสาทวิชา คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ทำให้งานวิจัยชิ้นนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้ทุก ๆ ท่าน หากไม่ได้พวกท่านงานวิจัยก็ไม่มีทางสมบูรณ์เช่นกัน

เอกสารอ้างอิง

- พสกพร สุขุมมะสวัสดิ์. (2563). การนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ ในจังหวัดชลบุรี. *วารสารด้านการบริหารธุรกิจและการเมือง*, 9(2)
- ศุภร ชินะเกตุ. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดราชบุรี. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2562). *เน้นชุมชนมีส่วนร่วมบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด*. สืบค้นเมื่อวันที่ 10 กันยายน 2563, จาก <https://www.thaihealth.or.th/Content/46707-เน้นชุมชนมีส่วนร่วมบำบัดฟื้นฟูยาเสพติด>.
- อากาศิรี สุวรรณานนท์.(2558). การศึกษารูปแบบการดำเนินงานด้านการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 11(2)
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd Ed). New York: Harper and Row.